

Tämä asiakirja on ainoastaan dokumentointitarkoituksiin. Toimielimet eivät vastaa sen sisällöstä.

► **B** Komission tiedonanto sakoista vapauttamisesta ja sakkojen lieventämisestä kartelleja koskevissa asioissa

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

(2006/C 298/11)

(EUVL C 298, 8.12.2006, s. 17)

sellaisena kuin se on muutettuna seuraavilla:

		virallinen lehti		
		N:o	sivu	päivämäärä
► <u>M1</u>	Komission tiedonanto Sakoista vapauttamisesta ja sakkojen lieventämisestä kartelleja koskevissa asioissa annetun komission tiedonannon muuttaminen (2015/C 256/01)	C 256	1	5.8.2015

▼B**Komission tiedonanto sakoista vapauttamisesta ja sakkojen lieventämisestä kartelleja koskevissa asioissa**

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

(2006/C 298/11)

I. JOHDANTO

- (1) Tässä tiedonannossa esitetään puitteet sellaisten komission kanssa yhteistyötä tehneiden yritysten palkitsemiselle, jotka osallistuvat tai ovat osallistuneet yhteisöön vaikuttavaan salaiseen kartelliin. Kartellit ovat kahden tai useamman kilpailijan välisiä sopimuksia ja/tai yhdenmukaistettuja menettelytapoja, joiden tarkoituksena on yhteensovittaa niiden kilpailukäyttäytymistä markkinoilla ja/tai vaikuttaa merkityksellisiin kilpailuparametreihin esimerkiksi seuraavanlaisilla tavoilla: vahvistamalla osto- tai myyntihintoja tai muita kauppaehtoja, jakamalla tuotanto- tai myyntikiintiöitä tai markkinoita mukaan lukien tarjouskeinottelun avulla, rajoittamalla tuontia tai vientiä ja/tai kohdistamalla muihin kilpailijoihin kilpailunvastaisia toimia. Tällaiset menettelytavat ovat kaikkein vakavimpia EY:n perustamissopimuksen 81 artiklan rikkomistapauksia ⁽¹⁾.
- (2) Rajoittamalla keinotekoisesti normaalisti välillään vallitsevaa kilpailua yritykset välttävät juuri niitä paineita, jotka johtavat innovaatioihin sekä tuotekehityksessä että tehokkaampien tuotantomenetelmien käyttöönotossa. Kyseisten menettelytapojen johdosta myös niistä raaka-aineista ja osista tulee kalliimpia, joita yhteisön yritykset ostavat näiltä tuottajilta. Tällaiset menettelytavat johtavat lopulta keinotekoisii hintoihin ja kuluttajien valintamahdollisuuksien vähenemiseen. Pitkällä aikavälillä ne johtavat sekä kilpailukyvyen laskuun että työllistämismahdollisuuksien vähentymiseen.
- (3) Salaisia kartelleja on niiden perusluonteen vuoksi usein vaikea paljastaa ja tutkia ilman niissä mukana olevien yritysten tai henkilöiden yhteistyötä. Sen vuoksi komissio katsoo, että on yhteisön edun mukaista palkita tällaisissa sääntöjenvastaisissa menettelytapoissa mukana olevia yrityksiä, jotka haluavat lopettaa osallistumisensa niihin ja tehdä yhteistyötä komission tutkimuksen yhteydessä riippumattomasti muista kartellista muka olevista yrityksistä. Kuluttajien ja kansalaisten etu on salaisten kartellien paljastamisessa ja niistä rankaisemisessa tärkeämpää kuin niiden yritysten sakottaminen, jotka tekevät komissiolle mahdolliseksi tällaisten menettelytapojen paljastamisen ja kieltämisen.
- (4) Komissio katsoo, että yrityksen yhteistyö kartellin paljastamiseksi on arvokasta. Jos yrityksen antamat tiedot vaikuttavat ratkaisevasti tutkimuksen aloittamiseen tai kilpailusääntöjen rikkomisen toteamiseen, tämä voi riittää perusteeksi vapauttaa kyseinen yritys sakoista, jos tietyt lisäedellytykset täyttyvät.
- (5) Myös yhden tai useamman yrityksen yhteistyö tutkimuksissa voi oikeuttaa komission määräämien sakkojen lieventämiseen. Sakkojen lieventämisen on heijastettava sitä, missä määrin yrityksen antamat tiedot ovat sisältönsä ja antamisajankohtansa suhteen

⁽¹⁾ Tässä asiakirjassa viittaus EY:n perustamissopimuksen 81 artiklaan kattaa myös ETA-sopimuksen 53 artiklan, kun komissio soveltaa sitä ETA-sopimuksen 56 artiklassa määriteltyjen sääntöjen mukaisesti.

▼B

auttaneet komissiota osoittamaan kilpailusääntöjen rikkomisen. Ainoastaan sellaisten yritysten sakkoja voidaan lieventää, jotka toimittavat komissiolle todisteita, joilla on merkittävää lisäarvoa suhteessa komission hallussa jo oleviin todisteisiin.

- (6) Yritykset voivat toimittaa komissiolle jo olemassa olevia asiakirjoja, mutta sen lisäksi ne voivat toimittaa kartellia koskevista tiedoistaan ja omasta osuudestaan siinä myös oma-aloitteisia selostuksia, jotka on laadittu nimenomaan tämän sakoista vapauttamista tai niiden lieventämistä koskevan ohjelman yhteydessä esitettäväksi. Tällaiset aloitteet ovat osoittautuneet hyödyllisiksi kartellirikkomisten tehokkaan tutkimisen ja lopettamisen kannalta, eikä niitä saisi ehkäistä siviilioikeudenkäynneissä annetuilla asiakirjojen esittämistä koskevilla määräyksillä. Mahdolliset sakoista vapauttamisen tai niiden lieventämisen hakijat saattaisivat luopua tämän tiedonannon mukaisen yhteistyön tekemisestä komission kanssa, jos se voisi heikentää niiden asemaa siviilioikeudenkäynneissä suhteessa yrityksiin, jotka eivät tee yhteistyötä. Tällainen epätoivottava vaikutus heikentäisi huomattavasti yleisen edun mukaista EY:n perustamissopimuksen 81 artiklan tehokasta julkista täytäntöönpanoa kartelliasioissa ja sen myötä sen myöhempää tai samanaikaista tehokasta yksityistä täytäntöönpanoa.
- (7) Perustamissopimuksessa komissiolle annettuun kilpailuasioita koskevaan valvontatehtävään kuuluu yksittäisten kilpailusääntöjen rikkomisten tutkiminen ja seuraamusten määrääminen niistä, mutta siihen kuuluu myös velvollisuus harjoittaa yleistä politiikkaa. Yrityslausuntojen suojaaminen yleisen edun nimissä ei estä niiden paljastamista muille väitetiedoksiannon kohteena oleville yrityksille niiden puolustautumisoikeuksien takaamiseksi komission menettelyssä, siinä määrin kuin on teknisesti mahdollista yhdistää molemmat edut antamalla mahdollisuus tutustua yrityslausuntoihin ainoastaan komission tiloissa ja tavallisesti ainoastaan kertaluonteisesti, sen jälkeen kun väitetiedoksianto on muodollisesti annettu tiedoksi. Komissio tulee tämän tiedonannon yhteydessä käsittelemään henkilötietoja asetuksen (EY) N:o 45/2001 velvoitteiden mukaisesti. ⁽¹⁾

II. VAPAUTUS SAKOISTA

A. Sakoista vapauttamisen edellytykset

- (8) Komissio myöntää vapautuksen sakoista, jotka olisi määrätty muussa tapauksessa yritykselle, joka paljastaa osallisuutensa yhteisöön vaikuttavaan väitettyyn kartelliin, jos tämä yritys toimittaa ensimmäisenä tietoja ja todisteita, joiden perusteella komissio katsoo pystyvänsä
- (a) suorittamaan kohdennetun, väitettyyn kartelliin liittyvän tarkastuksen ⁽²⁾, tai
- (b) toteamaan, että EY:n perustamissopimuksen 81 artiklaa on rikottu väitetyn kartellin yhteydessä.

⁽¹⁾ EUVL L 8, 12.1.2001, s. 1.

⁽²⁾ Tämän edellytyksen täyttymistä on arvioitava ennakkoon eli ottamatta huomioon sitä, onko tietty tarkastus tuottanut tulosta vai ei tai onko tarkastus suoritettu vai ei. Arviointi tehdään ainoastaan hakijan toimittamien tietojen tyypin ja laadun perusteella.

▼B

- (9) Jotta komissio voi suorittaa 8 kohdan a alakohdassa tarkoitettua kohdennettua tarkastuksen, yrityksen on esitettävä komissiolle alla luetellut tiedot ja todisteet, siinä määrin kuin tämä ei komission näkemyksen mukaan vaaranna tarkastuksia:
- (a) Yrityslausunto⁽¹⁾, johon kuuluu, siinä määrin kun se on hakijan tiedossa tietojen toimittamishetkellä:
- yksityiskohtainen kuvaus väitetystä kartellijärjestelystä, mukaan lukien esimerkiksi kartellin tavoitteet, toiminnot ja toimintatavat; väitetyn kartellin kohteena oleva tuote tai palvelu, sen maantieteellinen laajuus, kesto ja kohteena olevat arvioitavat markkinavolyymit; yksityiskohtaiset tiedot väitettyyn kartelliin liittyvien yhteydenpitojen päivämäärästä, paikoista, sisällöstä ja osallistujista sekä kaikki hakemuksen tueksi toimitettuihin todisteisiin liittyvät merkitykselliset selvitykset;
 - sakoista vapauttamista hakevan oikeushenkilön nimi ja osoite sekä kaikkien muiden sellaisten yritysten nimet ja osoitteet, jotka osallistuvat tai ovat osallistuneet väitettyyn kartelliin;
 - kaikkien sellaisten henkilöiden nimi, asema, toimipaikan sijainti ja tarvittaessa kotiosoite, jotka hakijan tietojen mukaan osallistuvat tai ovat osallistuneet väitettyyn kartelliin, tai ovat osallistuneet siihen hakijan puolesta;
 - tiedot siitä, keitä EU:ssa tai sen ulkopuolella toimivia muita kilpailuviranomaisia on lähestytty tai aiotaan lähestyä väitetyn kartellin osalta; sekä
- (b) Muut hakijan hallussa tai saatavilla tietojen toimittamishetkellä olevat todisteet väitetystä kartellista, erityisesti todisteet rikkomisen ajalta.
- (10) Vapautusta sakoista 8 kohdan a alakohdan nojalla ei myönnetä, jos komissiolla tietojen toimittamishetkellä jo oli riittävät todisteet, joiden perusteella se pystyy tekemään päätöksen väitetystä kartelliasta koskevan tarkastuksen suorittamisesta tai oli jo suorittanut tällaisen tarkastuksen.
- (11) Vapautus sakoista 8 kohdan b alakohdan nojalla myönnetään ainoastaan seuraavien edellytysten täytyessä samanaikaisesti: komissiolla ei tietojen toimittamishetkellä ollut riittäviä todisteita, joiden perusteella se olisi voinut todeta, että EY:n perustamissopimuksen 81 artiklaa on rikottu väitetyn kartellin yhteydessä, ja millekään yritykselle ei ole myönnetty 8 kohdan a alakohdassa tarkoitettua ehdollista vapautusta sakoista saman väitetyn kartellin yhteydessä. Voidakseen saada vapautuksen sakoista yrityksen on toimitettava ensimmäisenä väitetystä kartellista rikkomisen ajalta sekä raskauttavia todisteita että 9 kohdan a alakohdassa määriteltyjä tietoja sisältävä yrityslausunto, joiden avulla komissio pystyy toteamaan, että EY:n perustamissopimuksen 81 artiklaa on rikottu.

⁽¹⁾ Yrityslausunnot voivat olla yrityksen allekirjoittamia tai sen puolesta allekirjoitettuja kirjallisia asiakirjoja tai ne voidaan esittää suullisesti.

▼B

- (12) Edellä joko 8 kohdan a alakohdassa, 9 kohdassa ja 10 kohdassa tai 8 kohdan b alakohdassa ja 11 kohdassa esitettyjen edellytysten lisäksi seuraavien edellytysten on joka tapauksessa täyttyvä, jotta sakoista vapauttaminen tulee kysymykseen:
- (a) Yritys tekee todellista ⁽¹⁾, kokonaisvaltaista, jatkuvaa ja nopeaa yhteistyötä hakemuksensa jättämisestä lähtien komissiossa toteutettavan koko hallintomenettelyn ajan. Tämä edellyttää mm. seuraavia toimia:
- yrityksen on toimitettava komissiolle välittömästi kaikki haltuunsa tulevat tai saatavillaan olevat merkitykselliset tiedot ja todisteet väitetyistä kartellista;
 - yrityksen on oltava jatkuvasti komission käytettävissä ja vastattava nopeasti kaikkiin pyyntöihin, jotka voivat auttaa vahvistamaan tosiseikat;
 - yrityksen on asetettava nykyiset (ja, mahdollisuuksien mukaan, entiset) työntekijät ja johtajat komission käyttöön haastatteluja varten;
 - yrityksen on pidättäydyttävä väitetyyn kartelliin liittyvien merkityksellisten tietojen tai todisteiden tuhoamisesta, väärentämisestä tai kätkemisestä; sekä
 - yrityksen on pidättäydyttävä paljastamasta sakoista vapauttamista koskevan hakemuksen jättämisestä tai sen sisältöä ennen kuin komissio on antanut asiaa koskevan väitetiedoksiannon, paitsi jos muusta järjestelystä on sovittu.
- (b) Yritys lopettaa osallistumisensa väitetyyn kartelliin välittömästi sen jälkeen, kun se on jättänyt hakemuksensa, lukuun ottamatta toiminnan jatkamista siinä laajuudessa, jonka komissio katsoo kohtuullisessa määrin tarpeelliseksi tarkastustensa toimivuuden säilyttämiseksi.
- (c) Harkitessaan hakemuksen jättämistä komissiolle yritys ei ole saanut tuhota, väärentää eikä kätkeä väitetyyn kartelliin liittyviä todisteita eikä paljastaa suunnitellun hakemuksensa jättämistä tai sen sisältöä muille osapuolille kuin toisille kilpailuviranomaisille.
- (13) Yritys, joka on toteuttanut toimenpiteitä painostaakseen muita yrityksiä osallistumaan kartelliin tai pysymään sen piirissä, ei voi saada vapautusta sakoista. Sille määrättävien sakkojen määrää saatetaan kuitenkin voida alentaa, jos se täyttää asianmukaiset vaatimukset ja kaikki sakkojen alentamisedellytykset.

B. Menettely

- (14) Yrityksen, joka haluaa hakea vapautusta sakoista, on otettava yhteyttä komission kilpailun pääosastoon. Yritys voi hakea aluksi nk. merkintää tai tehdä välittömästi komissiolle sakoista vapauttamista koskevan muodollisen hakemuksen 8 kohdan a alakohdassa tai

⁽¹⁾ Tämä edellyttää erityisesti että hakija toimittaa täsmällisiä, ei-harhaanjohtavia ja täydellisiä tietoja. Ks. yhteisöjen tuomioistuimen 29.6.2006 antama tuomio asiassa C-301/04 P, komissio v. SGL Carbon AG ja muut, 68-70 kohta, sekä yhteisöjen tuomioistuimen 28.6.2005 antama tuomio asioissa C-189/02 P, C-202/02 P, C-205/02 P, C-208/02 P ja C-213/02 P, Dansk Rørindustri A/S ja muut v. komissio, 395-399 kohta.

▼B

8 kohdan b alakohdassa tarkoitettujen edellytysten täyttämiseksi, tapauksen mukaan. Komissio voi jättää huomiotta sakoista vapauttamista koskevan hakemuksen sillä perusteella, että se on tehty väitetiedoksiannon yritykselle lähettämisen jälkeen.

- (15) Komission yksiköt voivat myöntää merkinnän, joka turvaa hakijan paikan jonossa tietyn tapauskohtaisesti määritettävän jakson ajan, jotta tämä saa mahdollisuuden kerätä riittävät tiedot ja todisteet. Voidakseen saada merkinnän hakijan on toimitettava komissiolle nimensä ja osoitteensa sekä seuraavat tiedot: väitetyin kartellin osapuolet, kohdetuote tai -tuotteet, kohdealue(et), väitetyin kartellin arvioitu kesto ja väitetyin kartellitoiminnan luonne. Lisäksi hakijan olisi ilmoitettava komissiolle muille viranomaisille tehdyistä sakoista vapauttamista tai sakkojen lieventämistä koskevista aiemmista tai mahdollisista tulevista hakemuksista, jotka liittyvät väitettyyn kartelliin, ja perusteltava merkinnän saamista koskeva pyyntönsä. Jos merkintä myönnetään, komission yksiköt määrittävät jakson, jonka aikana hakijan on ”viimeisteltävä” merkintä toimittamalla sakoista vapauttamiseksi vaadittavat tiedot ja todisteet. Yritykset, joille on myönnetty merkintä, eivät voi viimeistellä sitä tekemällä muodollisen hakemuksen hypoteettisesti. Jos hakija viimeistelee merkinnän komission yksiköiden asettamassa määräajassa, sen toimittamat tiedot ja todisteet katsotaan toimitetuiksi päivänä, jona merkintä myönnettiin.
- (16) Yrityksen, joka tekee muodollisen hakemuksen sakoista vapauttamiseksi, on
- (a) toimitettava komissiolle kaikki saatavillaan olevat tiedot ja todisteet väitetystä kartellista 8 ja 9 kohdan mukaisesti, mukaan lukien yrityslausunnot; tai
- (b) esitettävä nämä tiedot ja todisteet ensin hypoteettisesti. Tässä tapauksessa yrityksen on esitettävä yksityiskohtainen luettelo, jossa kuvaillaan todisteet, joita se aikoo esittää sovituna myöhempänä ajankohtana. Luettelossa on kuvattava tarkasti todisteiden luonnetta ja sisältöä suojellen samalla ilmoitettujen tietojen hypoteettista luonnetta. Todisteiden luonnetta ja sisältöä kuvaamaan voidaan käyttää asiakirjojen kopioita, joista on poistettu arkaluonteiset kohdat. Hakijayrityksen ja muiden väitettyyn kartelliin osallistuneiden yritysten nimiä ei ole tarpeen paljastaa ennen kuin hakemuksessa kuvaillut todisteet toimitetaan. Väitetyin kartellin kohteena oleva tuote tai palvelu, väitetyin kartellin maantieteellinen kattavuus ja arvioitu kesto on kuitenkin täsmennettävä selkeästi.
- (17) Kilpailun pääosasto antaa yrityksen sakoista vapauttamiseksi tekemästä hakemuksesta pyydettyä vastaanottoilmoituksen, jossa vahvistetaan hakemuksen päiväys ja tarvittaessa ajankohta, jona se jätettiin.

▼B

- (18) Saatuaan yrityksen 16 kohdan a alakohdan mukaisesti toimittamat tiedot ja todisteet ja varmistettuaan, että ne täyttävät tapauksen mukaan 8 kohdan a alakohdassa tai 8 kohdan b alakohdassa mainitut edellytykset, komissio myöntää yritykselle kirjallisesti ehdollisen vapautuksen sakoista.
- (19) Jos yritys on esittänyt tietoja ja todisteita hypoteettisesti, komissio varmistaa, että 16 kohdan b alakohdassa tarkoitettussa yksityiskohtaisessa luettelossa kuvailtujen todisteiden luonne ja sisältö täyttävät 8 kohdan a alakohdassa tai 8 kohdan b alakohdassa mainitut edellytykset, ja ilmoittaa asiasta yritykselle. Kun todisteet on esitetty viimeistään sovittuna ajankohtana ja komissio on varmistanut, että ne vastaavat luettelossa esitettyä kuvausta, komissio myöntää yritykselle kirjallisesti ehdollisen vapautuksen sakoista.
- (20) Jos käy ilmi, että vapautusta sakoista ei voida myöntää tai että yritys ei täytä 8 kohdan a alakohdassa tai 8 kohdan b alakohdassa mainittuja edellytyksiä, komission ilmoittaa asiasta yritykselle kirjallisesti. Tällöin yritys voi peruuttaa todisteet, jotka se on esittänyt sakoista vapauttamista koskevaa hakemustaan varten, tai pyytää komissiota ottamaan ne huomioon tämän tiedonannon III jakson mukaisesti. Tämä ei estä komissiota käyttämästä tavanomaisia tutkintavaltuuksiaan tietojen saamiseksi.
- (21) Komissio ei tutki muita sakoista vapauttamista koskevia hakemuksia, jotka liittyvät samaan väitettyyn kilpailusääntöjen rikkomiseen, ennen kuin se on ottanut kantaa jo saamaansa hakemukseen, riippumatta siitä onko sakoista vapauttamista koskeva hakemus esitetty muodillisesti vai hakien merkintää.
- (22) Jos yritys on hallintomenettelyn lopussa täyttänyt edellä 12 kohdassa vahvistetut edellytykset, komissio myöntää sille vapautuksen sakoista asiasta tekemässään päätöksessä. Jos yritys ei hallintomenettelyn lopussa ole täyttänyt edellä 12 kohdassa vahvistettuja edellytyksiä, yritykselle ei myönnetä mitään tämän tiedonannon mukaista etuuskohtelua. Jos komissio toteaa myönnettyään ehdollisen vapautuksen sakoista, että vapautuksen hakija oli painostanut muita yrityksiä, se ei myönnä vapautusta.

III. SAKKOJEN LIEVENTÄMINEN**A. Sakkojen lieventämisen edellytykset**

- (23) Yritykset, jotka paljastavat osallisuutensa yhteisöön vaikuttavaan väitettyyn kartelliin mutta eivät täytä edellä II jaksossa esitettyjä edellytyksiä, voivat saada lievennystä sakkoihin, jotka olisi määrätty muussa tapauksessa.
- (24) Sakkojen lieventämiseksi yrityksen on toimitettava komissiolle väitetystä kilpailusääntöjen rikkomisesta todisteita, joilla on merkittävää lisäarvoa suhteessa komission hallussa jo oleviin todisteisiin, ja sen on täytettävä samanaikaisesti edellä 12 kohdan a–c alakohdassa esitetyt edellytykset.
- (25) Käsitteellä ”lisäarvo” viitataan siihen, missä määrin toimitetut todisteet luonteensa ja/tai yksityiskohtaisuutensa vuoksi parantavat komission mahdollisuuksia vahvistaa väitetyn kartellin olemassaolo. Arvioidessaan tätä komissio katsoo yleensä kirjallisten

▼B

todisteiden, jotka ovat peräisin ajankohdalta, jota tosiseikat koskevat, olevan arvokkaampina kuin jälkepäin tuotetut todisteet. Kyseisten tosiseikkojen kannalta suoraan raskauttavat todisteet katsotaan tavallisesti arvokkaammiksi kuin todisteet, joilla on vain välillistä merkitystä. Todisteiden arvoon vaikuttaa myös se, missä määrin vaaditaan toimitettujen tietojen vahvistamista muiden lähteiden avulla, jotta todisteisiin voitaisiin vedota asiaan liittyviä muita yrityksiä vastaan; pakottaville todisteille annetaan suurempi arvo kuin sellaisille todisteille kuten lausunnot, jotka edellyttävät vahvistamista, jos ne kiistetään.

- (26) Komissio määrittelee kaikissa hallintomenettelyn lopussa tekemisään lopullisissa päätöksissä yrityksen sakon lievennyksen tason suhteessa sakkoon, joka sille muussa tapauksessa määrättäisiin. Sakkoja lievennetään seuraavasti:

— ensimmäinen yritys, joka toimittaa merkittävää lisäarvoa: sakkoja lievennetään 30–50 prosenttia,

— toinen yritys, joka toimittaa merkittävää lisäarvoa: sakkoja lievennetään 20–30 prosenttia,

— seuraavat yritykset, jotka toimittavat merkittävää lisäarvoa: sakkoja lievennetään enintään 20 prosenttia.

Sakkojen lievennyksen tason ratkaisemiseksi kussakin näistä ryhmistä komissio ottaa huomioon sen, minä ajankohtana 24 kohdan mukaiset edellytykset täyttävät todisteet toimitettiin ja missä määrin ne sisälsivät lisäarvoa.

Jos sakkojen lieventämistä koskevan hakemuksen tekijä toimittaa ensimmäisenä 25 kohdassa tarkoitettuja pakottavia todisteita, joita komissio käyttää vahvistaakseen lisäseikkoja jotka kasvattavat rikkomisen vakavuutta tai kestoa, komissio ei ota näitä lisäseikkoja lukuun määrittäessään sakkoa, joka määrätään kyseiset todisteet toimittaneelle yritykselle.

B. Menettely

- (27) Yrityksen, joka haluaa saada sakkoihinsa lievennyksen, on tehtävä komissiolle muodollinen hakemus ja esitettävä sen yhteydessä riittävät todisteet väitetystä kartellista, jotta sen sakkoja voidaan lieventää tämän tiedonannon 24 kohdan mukaisesti. Komissiolle oma-aloitteisesti toimitetut todisteet, jotka ne toimittanut yritys haluaa otettavan huomioon tämän tiedonannon III jakson mukaista etuuskohtelua varten, on niiden toimittamishetkellä yksilöitävä selkeästi osaksi sakkojen lieventämistä koskevaa muodollista hakemusta.
- (28) Kilpailun pääosasto antaa yrityksen sakkojen lieventämiseksi tekemästä hakemuksesta ja kaikista myöhemmin toimitetuista todisteista pyydettyä vastaanottoilmoituksen, jossa vahvistetaan jokaisen todisteiden toimittamisen päiväys ja tarvittaessa kellonaika,

▼B

jona se jätettiin. Komissio ei ota kantaa sakkojen lieventämistä koskevaan hakemukseen ennen kuin se on ottanut kantaa jo saamiinsa ehdollista vapautusta sakoista koskeviin hakemuksiin, jotka liittyvät samaan väitettyyn kartelliin.

- (29) Jos komissio tulee siihen alustavaan johtopäätökseen, että yrityksen toimittamat todisteet sisältävät 24 ja 25 kohdassa tarkoitettua merkittävää lisäarvoa ja että yritys on täyttänyt 12 ja 27 kohdassa esitetyt edellytykset, se ilmoittaa yritykselle kirjallisesti siihen päivään mennessä, jona väitetiedoksianto annetaan yritykselle tiedoksi, aikovansa lieventää sakkoja ja mainitsee, mitä 26 kohdassa määritellyistä vaihtoehdoista sovelletaan. Komissio ilmoittaa samassa määräajassa yritykselle kirjallisesti myös, jos se tulee siihen alustavaan johtopäätökseen, että yritykselle ei voida myöntää lievennystä sakoista. Komissio voi jättää sakkojen lieventämistä koskevan hakemuksen huomiotta sillä perusteella, että se on tehty väitetiedoksiannon yritykselle lähettämisen jälkeen.
- (30) Komissio arvioi kunkin sakkojen lieventämistä hakeneen yrityksen lopullisen tilanteen hallintomenettelyn lopussa tekemässään päätöksessä. Tällaisessa lopullisessa päätöksessä komissio määrittelee,
- (a) oliko yrityksen toimittamilla todisteilla merkittävää lisäarvoa suhteessa komission hallussa samana ajankohtana olleisiin todisteisiin;
- (b) täytyivätkö edellä 12 kohdan a–c alakohdassa esitetyt edellytykset;
- (c) kuinka paljon yrityksen sakkoja tarkkaan ottaen lievennetään 26 kohdassa määriteltyjen vaihtoehtojen puitteissa.

Jos komissio toteaa, ettei yritys ole täyttänyt edellä 12 kohdassa vahvistettuja edellytyksiä, yritykselle ei myönnetä mitään tämän tiedonannon mukaista etuuskohtelua.

IV. TÄMÄN TIEDONANNON EDELLYTYSTEN TÄYTTÄMISEKSI ANNETUT YRITYSLAUSUNNOT

- (31) Yrityslausunto on yrityksen laatima tai sen puolesta laadittu omaaloitteinen selostus komissiolle yrityksen kartellia koskevista tiedoista ja roolista siinä, ja se on valmisteltu esitettäväksi nimenomaan tämän tiedoksiannon mukaisesti. Kaikki komissiolle tämän tiedonannon perusteella esitetyt lausunnot kuuluvat komission asiakirja-aineistoon, ja niitä voidaan näin ollen käyttää todisteina.
- (32) Komissio voi hakijan pyynnöstä suostua yrityslausuntojen esittämiseen suullisessa muodossa, ellei hakija ole jo paljastanut yrityslausunnon sisältöä kolmansille osapuolille. Suulliset yrityslausunnot tallennetaan ja niistä laaditaan sanatarkat kirjalliset selostukset komission tiloissa. Suullisia yrityslausuntoja antaville yrityksille myönnetään neuvoston asetuksen (EY) N:o 1/2003 ⁽¹⁾ 19 artiklan ja komission asetuksen (EY) N:o 773/2004 ⁽²⁾ 3 ja 17 artiklan mukaisesti mahdollisuus tarkistaa tallenteen tekninen

⁽¹⁾ EYVL L 1, 4.1.2003, s. 1.

⁽²⁾ EUVL L 123, 27.4.2004, s. 18.

▼B

tarkkuus komission tiloissa ja korjata suullisten lausuntojensa sisältöä annetun määräajan kuluessa. Yritykset voivat luopua näistä oikeuksista kyseisen määräajan kuluessa, jolloin tallenteen katsotaan tulleen hyväksytyksi kyseisestä hetkestä lähtien. Suullisen lausunnon tultua hyväksytyksi suoraan tai hiljaisesti tai siihen esitettyjen korjausten jälkeen yrityksen on kuunneltava tallenne komission tiloissa ja tarkistettava sanatarkan kirjallisen selostuksen täsmällisyys tietyn määräajan kuluessa. Viimeksi mainitun vaatimuksen noudattamatta jättäminen voi johtaa tämän tiedonannon mukaisen mahdollisen etuuskohtelun menettämiseen.

- (33) Yrityslausuntoihin tutustuminen sallitaan vain väitetiedoksiannon kohteena oleville osapuolille, ja sillä edellytyksellä, että ne ja niiden puolesta tutustumisoikeuden saavat oikeudelliset avustajat sitoutuvat olemaan ottamatta kopioita mekaanisin tai sähköisin laittein mistään tutustuttavaksi annettavaan yrityslausuntoon sisältyvästä tiedosta ja varmistamaan, että yrityslausunnosta ilmeneviä tietoja käytetään ainoastaan jäljempänä mainittuihin tarkoituksiin. Muut osapuolet kuten kantelijat eivät saa mahdollisuutta tutustua yrityslausuntoihin. Komissio katsoo että tämä erityinen yrityslausuntojen suoja ei ole enää oikeutettu siitä hetkestä alkaen kun hakija paljastaa kolmansille osapuolille yrityslausuntonsa sisällön.

▼MI

- (34) Oikeutta tutustua komission asiakirja-aineistoon koskevista säännöistä annetun komission tiedonannon ⁽¹⁾ mukaisesti oikeus tutustua asiakirja-aineistoon myönnetään vain väitetiedoksiannon kohteille sillä edellytyksellä, että saatuja tietoja käytetään ainoastaan unionin kilpailusääntöjen soveltamista koskevissa oikeudellisissa tai hallinnollisissa menettelyissä. Jos menettelyn aikana ei noudateta asetuksen (EY) N:o 773/2004 ⁽²⁾ säännöksiä, jotka liittyvät asiakirjoja koskevan tutustumisoikeuden kautta saatujen tietojen käyttöön, se voidaan katsoa tämän tiedonannon 12 ja 27 kohdassa tarkoitettun yhteistyön puutteeksi. Tietyissä olosuhteissa siitä voidaan määrätä seuraamuksia kansallisen lainsäädännön nojalla ⁽³⁾. Jos tietoja lisäksi käytetään tällä tavoin sen jälkeen, kun komissio on jo tehnyt menettelyssä kieltävän päätöksen, komissio voi kansallisen lainsäädännön nojalla sovellettavien seuraamusten lisäksi pyytää vastuussa olevan yrityksen sakkojen korottamista missä tahansa oikeudenkäyntimenettelyssä unionin tuomioistuimissa. Jos jotakin edellä mainituista tietojen käyttöä koskevista rajoituksista rikotaan minä tahansa ajankohtana ja ulkopuolinen asianajaja on siihen osallisena, komissio voi ilmoittaa asiasta kyseisen asianajajan asianajajakuntaan kurinpitotoimien aloittamiseksi.

▼B

- (35) Tämän tiedonannon mukaisesti esitettyjä yrityslausuntoja voidaan toimittaa jäsenvaltioiden kilpailuviranomaisille asetuksen N:o 1/2003 12 artiklan nojalla ainoastaan, jos kilpailuviranomaisten

⁽¹⁾ EUVL C 325, 22.12.2005, s. 7

⁽²⁾ Asetuksen (EY) N:o 773/2004, sellaisena kuin se on muutettuna komission asetuksella (EU) 2015/1348 (EUVL L 208, 5.8.2015, s. 3), 16 a artikla.

⁽³⁾ Tietyistä säännöistä, joita sovelletaan jäsenvaltioiden ja Euroopan unionin kilpailuoikeuden säännösten rikkomisen johdosta kansallisen lainsäädännön nojalla nostettuihin vahingonkorvauskanteisiin, annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2014/104/EU 7 ja 8 artikla (EUVL L 349, 5.12.2014, s. 1).

▼B

verkostoa koskevan tiedonannon ⁽¹⁾ edellytykset täyttyvät, ja edellyttäen, että vastaanottavan kilpailuviranomaisen myöntämä suoja tietojen luovuttamisen varalta vastaa komission antamaa suojaa.

▼M1

- (35a) Perussopimuksen 101 ja 102 artiklan soveltamiseen liittyvästä yhteistyöstä komission ja EU:n jäsenvaltioiden tuomioistuinten välillä annetun komission tiedonannon 26a kohdan mukaisesti komissio ei minään ajankohtana toimita sakoista vapauttamiseen tai niiden lieventämiseen liittyviä yrityslausuntoja kansallisille tuomioistuimille käytettäväksi kyseisten perussopimuksen määraysten rikkomisen johdosta nostettujen vahingonkorvauskanteiden yhteydessä ⁽²⁾. Tämä kohta ei vaikuta direktiivin 2014/104/EU 6 artiklan 7 kohdassa tarkoitettuun tilanteeseen.

▼B**V. Yleisiä näkökohtia**

- (36) Komissio ei ota kantaa ehdollisen vapautuksen myöntämiseen sakoista tai hakemuksen tekemisestä palkitsemiseen, jos käy ilmi, että hakemus koskee rikkomisia, joihin sovelletaan asetuksen N:o 1/2003 25 artiklan 1 kohdan b alakohdassa säädettyä seuraamusten määräämisen viiden vuoden vanhentumisaikaa, sillä tällaiset hakemukset olisivat merkityksettä.
- (37) Tämä tiedonanto korvaa sakoista vapauttamisesta ja sakkojen lieventämisestä kartelleja koskevissa asioissa vuonna 2002 annetun komission tiedonannon päivästä, jona se julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*, kaikkien niiden asioiden osalta, joissa yksikään yritys ei ole ottanut yhteyttä komissioon hyötyäkseen kyseisessä tiedonannossa esitetystä etuuskohtelusta. Tämän tiedonannon 31–35 kohtaa sovelletaan kuitenkin julkaisuajankohdastaan lukien kaikkiin vireillä oleviin ja uusiin sakoista vapauttamista tai sakkojen lieventämistä koskeviin hakemuksiin.
- (38) Komissio on tietoinen siitä, että tämä tiedonanto johtaa perusteltuun odotukseen, johon yritykset saattavat vedota paljastaessaan kartellin olemassaolon komissiolle.
- (39) Komission käytännön mukaisesti päätöksessä mainitaan yrityksen yhteistyö komission kanssa hallintomenettelyn aikana sakoista vapauttamisen tai sakkojen lieventämisen perusteluna. Vapautus sakoista tai niiden lieventäminen ei kuitenkaan suojaa yritystä EY:n perustamissopimuksen 81 artiklan rikkomiseen osallistumisesta aiheutuvilta siviilioikeudellisilta seuraamuksilta.

⁽¹⁾ Komission tiedonanto yhteistyöstä kilpailuviranomaisten verkostossa, EUVL C 101, 27.4.2004, s. 43.

⁽²⁾ Komission tiedonanto Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 101 ja 102 artiklan soveltamiseen liittyvästä yhteistyöstä komission ja EU:n jäsenvaltioiden tuomioistuinten välillä (EUVL C 101, 27.4.2004, s. 54), sellaisena kuin se on muutettuna komission tiedonannolla EY:n perustamissopimuksen 81 ja 82 artiklan soveltamiseen liittyvästä yhteistyöstä komission ja EU:n jäsenvaltioiden tuomioistuinten välillä annetun komission tiedonannon muuttamisesta (EUVL C 256, 5.8.2015, s. 5).

▼B

- (40) Komissio katsoo, että tämän tiedonannon perusteella saatujen asiakirjojen ja kirjallisten tai nauhoitettujen lausuntojen sisältämien tietojen ilmaiseminen yleisölle yleensä vahingoittaisi asetuksen (EY) N:o 1049/2001 ⁽¹⁾ 4 artiklassa tarkoitettuja tiettyjä yleisiä ja yksityisiä etuja, kuten esimerkiksi tarkastus- ja tutkintatoimien tarkoitusten suojaa, jopa päätöksen tekemisen jälkeen.

⁽¹⁾ EUVL L 145, 31.5.2001, s. 43.